

виникає, адже кількість постраждалих від діяльності фінансових пірамід щороку зростає, а збитки вже сягають сотень мільйонів гривень.

Список використаних джерел:

1. Про заборону фінансових пірамід : Проект Закону України від 27.11.2014 р. № 0959 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=52411.
2. Про заборону фінансових пірамід : Висновок на проект Закону України від 03.04.2013 р. № 2700 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=52411&pf3540=316908>
3. Глухі кути фінансових пірамід [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.aratta-ukraine.com/text_ua.php?id=978.
4. Закон про заборону фінансових пірамід має бути прийнятий, – експерти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rbc.ua/ukr/news/economic/zakon-o-zaprete-finansovyh-piramid-dolzhen-byt-prinyat--12062013080900>.
5. Арбузов сподівається на остаточне знищення фінансових пірамід [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.tsn.ua/politika/arbuzov-nadeetsya-na-okonchatelnoe-unichtozhenie-finansovyh-piramid-334624.html>.

Монюк Д.М.

студент,

Хмельницький університет управління та права

ЗЛОЧИННІ НАСЛІДКИ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання злочинам неможливе без врахування результату таких посягань. Ці результати можуть набувати різних проявів, в тому числі, існувати у формі злочинних наслідків, окремі з яких виражаються як відповідний елемент складу злочину.

Наслідки, тобто шкода (збитки), заподіяні злочинним діянням, їх характер і розмір багато в чому визначають матеріальну ознаку злочину – суспільну небезпечність. З огляду на вказане, наслідок виступає:

- а) однією із підстав криміналізації (декриміналізації) діяння;
- б) ознакою, яка відмежовує злочин від інших правопорушень;
- в) обставиною, що враховується судом при призначенні покарання в межах санкції відповідної статті КК (наприклад, у п. 5 ст. 67 тяжкі злочини названі як обставина, що обтяжує покарання).

У злочинних наслідках можливо вирізнити їх фізичну сутність від суспільної. Фізична сутність злочинних наслідків проявляється в конкретних змінах, які настають у зовнішньому світі, зокрема, вилучення майна у власника, заподіяння тілесних ушкоджень та ін. Суспільна сутність злочинних наслідків полягає в заподіянні шкоди суспільним відносинам, в пошкодженні

чи знищенні певних суспільних відносин – позбавлення власника можливості користуватися майном, погіршення здоров'я потерпілого від заподіяних йому тілесних ушкоджень тощо.

Фізична сутність злочинних наслідків належить до об'єктивної сторони злочину, а суспільна – до об'єкту. Але традиційно злочинні наслідки розглядаються лише при аналізі об'єктивної сторони злочину.

Суспільно небезпечні наслідки – це шкода заподіяна злочинною діяльністю людини суспільним відносинам, що охороняються кримінальним законом.

Будь-який злочин тягне за собою суспільно небезпечні наслідки, які виражаються у спричиненні шкоди об'єкту кримінально-правової охорони.

Шкода може бути: а) фізичною (наприклад, при вбивстві (статті 115-119 КК), тілесному ушкодженні (статті 121-125 КК); б) майновою (зокрема, при грабежі (ст. 186 КК), умисному знищенні або пошкодженні майна (ст. 194 КК); в) моральною (незаконне позбавленні волі або викраденні людини (ст. 146 КК), наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого (ст. 297 КК); г) політичною (наприклад, при посяганні на територіальну цілісність і недоторканність України (ст. 110 КК), при посяганні на державного чи громадського діяча (ст. 112 КК).

У кримінальному праві злочинні наслідки розглядаються у двох площинах: у площині об'єктивно виявленого злочину та в площині конкретно виписаного в законі складу злочину. Щодо першого положення, то тут злочинні наслідки є об'єктивним виявленням суспільної небезпечності будь-якого злочину, а характер заподіяної злочином шкоди повністю залежить від характеру об'єкта посягання, яким є особисті блага людини та інші соціальні цінності. Злочин завжди посягає на певний об'єкт і завжди спричиняє суспільно небезпечні наслідки або створює реальну загрозу заподіяти йому шкоди. Без виявлення та аналізу суспільно небезпечних наслідків матеріального складу злочину майже неможливо визначити суб'єктивні ознаки складу такого злочину, оскільки наявність певної форми вини особи у вчиненні злочину завжди пов'язана з психічним ставленням суб'єкта злочину не лише до свого діяння, а й до суспільно небезпечного наслідку такого діяння [3, с. 97].

Сутність другого положення полягає в тому, що суспільно небезпечні наслідки злочину або вказуються у самій нормі (чи однозначно впливають з її змісту), якою визначається конкретний склад злочину, або не вказуються. Ця відмінність покладена кримінальним правом в основу поділу складу злочину на матеріальні та формальні [3, с. 98].

Законодавець користується різними прийомами опису злочинних наслідків. Так, при крадіжці чужого майна шкода заподіюється власності (ст. 185). Тут вказується один (єдиний) наслідок, що має кримінально-правове значення. В інших випадках у законі вказуються два і більше можливих (альтернативних) наслідків, що виступають обов'язковою ознакою складу злочину. Так, у складі руйнування або пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів (ч. 1 ст. 277) в альтернативі зазначені такі наслідки, як аварія поїзда чи судна, порушення нормальної роботи транспорту чи

створення небезпеки для життя людей або настання інших тяжких наслідків [2, с. 131].

У деяких складах злочинів містяться вказівки на конкретні наслідки, наприклад, смерть потерпілого при вбивстві (ст. 115), тілесні ушкодження відповідної тяжкості в складах злочинів, передбачених статтями 121-125. В інших статтях КК не дано чіткого опису наслідків («тяжкі наслідки», «особливо тяжкі наслідки», «великий збиток» тощо). Отже, тут у законі застосовуються оціночні терміни і поняття, з'ясування обсягу і змісту яких вимагає уточнення і конкретизації по кожній справі.

Деякі норми КК пов'язують злочинність і караність діяння з обов'язковим настанням певних суспільно небезпечних наслідків. Інші норми пов'язують караність діяння як з фактичним настанням суспільно небезпечних наслідків, так і з можливістю їх настання. Так, порушення правил ядерної чи радіаційної безпеки тягне за собою кримінальну відповідальність, якщо цими діями була створена загроза загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або заподіяна шкода здоров'ю потерпілого (ч. 1 ст. 274) [2, с. 132].

Залежно від того, обов'язковими чи необов'язковими ознаками об'єктивної сторони є суспільно небезпечні наслідки, тобто залежно від конструкції складу злочину, всі злочини поділяються на злочини з матеріальним складом та злочини з формальним складом.

Злочини з матеріальним складом вважаються закінченими з моменту настання суспільно небезпечного наслідку, який передбачено в диспозиції статті Особливої частини КК у якості обов'язкової ознаки конкретного злочину. Якщо передбачений у законі наслідок не настав, злочин вважається незакінченим, і кваліфікація вчиненого повинна бути з посиланням на відповідну частину ст. 15 КК.

Злочини з формальним складом – це злочини, для визнання яких закінченими достатньо самого факту скоєння суспільно небезпечного діяння. У таких злочинах наслідки не включені в об'єктивну сторону і на кваліфікацію діяння не впливають. Злочини з формальним складом фактично можуть заподіювати суспільно небезпечні наслідки, але вони перебувають за межами об'єктивної сторони складу злочину, є факультативними і на кваліфікацію цього діяння не впливають. У таких випадках наслідки можуть враховуватись судом при призначенні покарання як обтяжуюча обставина або ж отримувати самостійну оцінку за іншими частинами цієї статті чи іншими статтями Особливої частини КК.

При конструюванні злочинів із формальним складом враховуються особливості суспільної небезпеки і характер самого злочинного діяння, а також те, що конкретно визначити, підрахувати шкідливі наслідки діяння у багатьох випадках неможливо чи вкрай складно. Це стосується, зокрема, таких злочинів, як державна зрада, шпигунство, бандитизм.

Встановивши вид складу злочину, правозастосовець повинен у злочинах з матеріальним складом встановити і довести наявність суспільно небезпечних наслідків у діянні винної особи, визначитися, створюють вони основний чи кваліфікований склад злочину, а за їх відсутності визначитися, чи є у скоєному склад замаху на злочин, чи, можливо склад злочину взагалі

відсутній. Все це необхідно для правильної кваліфікації скоєного діяння [1, с. 88].

Поєднання у змісті суспільно небезпечного діяння об'єктивізованого назовні психічного ставлення особи та соціальних цінностей, що охороняються кримінальним законом, дозволяє визначити утворене «явище» як суспільно небезпечне посягання на зазначений об'єкт, а його результат розцінювати як певні зміни у змісті відповідних цінностей, взятих під кримінально-правову охорону.

Отже, злочинні наслідки служать вирішальною розмежувальною ознакою злочинів і незлочинних правопорушень, а також аморальних вчинків. З урахуванням цього правильним є осмислення взаємозв'язку вичиненого суспільно-небезпечного діяння та його наслідків виходячи із змісту об'єкта кримінально-правової охорони, поняття та співвідношення його основних різновидів. Така специфіка має впливати на розуміння змісту тих соціальних цінностей, що зазнали певних змін в результаті суспільно небезпечного посягання на них.

Список використаних джерел:

1. Александров Ю.В. Кримінальне право України: Заг. частина: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ю.В. Александров, В.А. Клименко. – К.: МАУП, 2004. – 328 с.
2. Бажанов М.І., Баулін Ю.В., Борисов В.І. та ін. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / За ред. проф. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 480 с.
3. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. Станом на вересень 2011 р. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 320 с.
4. Мельник М.І., Хавронюк М.І. (ред.) Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 7-ме вид., переробл. та допов. – К.: Юридична думка, 2010. – 1288 с.

Пунь В.Т.

аспірант,

Національна академія Служби безпеки України

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В МИТНИХ ОРГАНАХ

На сьогоднішній день рівень та масштаби поширення корупції робить її однією з найгостріших загроз державній безпеці України. Слід зауважити, що однією із причин Революції гідності, що відбулася в нашій країні на початку 2014 року, став жахливий рівень корупції у всіх органах державної влади, в тому числі і в митних.

Міжнародна неурядова організація Transparency International щорічно формує рейтинг найбільш корумпованих держав на підставі Індексу сприйняття корупції (СРІ). Означений рейтинг та результати низки аналогічних досліджень, які проводяться іншими міжнародними організаціями, враховуються іноземними інвесторами під час прийняття рішення щодо залучення коштів в економіки зарубіжних держав. Так, у вказаному вище рейтингу Transparency International